

CİNSEL TACİZ SUÇUNA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

I. “Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlüğünde taciz; “tedirgin etme, rahatsız etme veya sıkıntı verme” şeklinde tanımlanmıştır.

Maddenin gerekçesinde de; “mağdurun cinsel yönden ahlâk temizliğine aykırı olarak rahatsız edilmesi” biçiminde ifade edilen cinsel tacizin ne tür bir davranışla işlenebileceği hususunda kanunda açıklık bulunmamakla birlikte, öğreti ve yargısal kararlarda bu suçun; mağduru hedef almış, vücut dokunulmazlığı ihlal edilmeksizin ancak cinselliğine yönelen (çeşitli) eylemlerle gerçekleştirilebileceği kabul edilmektedir.

Cinsel taciz suçunun maddi unsuru, bir kimseyi cinsel amaçlı olarak taciz etmektir. Suçun manevi unsuru ise kast olup, failin cinsel amaç gütmesi, başka bir ifadeyle cinsel arzu ve isteklerini tatmin maksadıyla hareket etmesi gerekmektedir. Eylemin cinsel amaçla işlenip işlenmediği ya da hangi fiilin cinsel taciz suçunu oluşturacağı somut olayın özelliklerine göre hâkim tarafından takdir edilecektir. ...

Cinsel taciz oluşturacak davranışlar, mağdurun vücuduna temas bulunmamak şartıyla ani olabileceği gibi, devamlı nitelikte de gerçekleşebilir. Suçun oluşabilmesi için, failin cinsel amaç gütmesi ve eylemin belirli kişi ya da kişilere karşı gerçekleştirilmiş olması gerekir.” (Yargıtay CGK, **24.3.2015**, E. 2014/14-669, K. 2015/68).

“Cinsel taciz eylemlerinin suç olarak kabul edilebilmesi için bu eylemlerin hukuka aykırı olarak, başka bir ifadeyle mağdurun rızası hilafına gerçekleştirilmiş olması zorunludur. Rıza açıklama ehliyetine sahip bulunan bir kişinin, cinsel taciz eylemlerine TCK’nin 26. maddesi kapsamında göstereceği rıza eylemi **hukuka uygun** hale getirecek ve eylem suç teşkil etmeyecektir.” (Yargıtay CGK, **30.10.2014**, E. 2013/14-352, K. 2014/446; Yargıtay CGK, **15.4.2014**, E. 2012/2-1498, K. 2014/188)¹.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu’nun bu kabulüne göre; örneğin on beş yaşını doldurmuş olan bir çocuğun çıplak görüntülerini reşit ve hatta evli olan karşı cinsten bir kişiye göstermesi, rızaen gerçekleştiği için veya bu kişinin cinsel organlarını on beş yaşını doldurmuş olan bir çocuğa göstermesi, çocuk bu fiile muvafakat ettiği ve dolayısıyla şikâyet hakkını kullanmadığı için “hukuka uygun” addedilecektir. **Doğru bulmadığımız bu içtihat**, fiilin özellikleri yeterince anlaşılmadan tesis edilmiştir. Bir fiil dolayısıyla soruşturma ve kovuşturmanın şikâyete bağlı olması, bir fiilin ceza sorumluluğunu gerektirip gerektirmemesi, suç siyaseti bakımından ele alınması gereken ayrı bir husustur. Ancak, bir fiilin kanunda suç olarak tanımlanmamasından ve dolayısıyla, ceza sorumluluğunu gerektirmemesinden hareketle, bu fiilin hukuka uygun olduğu sonucuna varmak, hukuki temeli olmayan bir yaklaşımdır.

¹ “... sanığın söz konusu (cinsel içerikli) mesajları katılanın bilgisi ve rızası dahilinde gönderdiği ve gönderilerine olumlu cevaplarda aldığından anlaşıldığı, dolayısıyla eylemin TCK.nun 26/2. maddesinde öngörülen **hukuka uygunluk nedeni** kapsamında işlendiği” kabul edilmelidir. 14. CD, **27.10.2011**, E. 2011/7732, K. 2011/1479.

II. Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin **12.6.2019** tarihli ve E. 2018/8180, K. 2019/7225 sayılı Kararına konu teşkil eden olayda, S M'ye "facebook" adlı sosyal paylaşım sitesi üzerinden müteaddit defa duygusal bağlılığını ifade eden mesajlar gönderir. M, bu mesajlar karşısında duyduğu rahatsızlık üzerine S'nin kendisine mesaj göndermesini engeller. Ancak, buna rağmen S M'ye çeşitli hesaplar üzerinden aynı içerikte mesajlar göndermeye devam eder.

Bu olay dolayısıyla ilk derece mahkemesi S hakkında **zincirleme** şekilde işlediğini kabul ettiği **Cinsel taciz** suçundan dolayı TCK, m. 105, f. 1 ve m. 43, f. 1 hükümlerine istinaden mahkumiyet hükmü tesis etmiştir.

Yargıtay 12. Ceza Dairesi ise, bu suçun **elektronik haberleşme araçlarının sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle** işlenmiş olması dolayısıyla, birinci fıkraya göre verilen cezanın yarı oranında artırılması gerektiği (TCK, m. 105, f. 2, bent d) gerekçesiyle, söz konusu mahkumiyet hükmü ile ilgili olarak bozma kararı vermiştir.

III. Fail tarafından mağdura karşı cinsel saldırı suçunu oluşturan fiilin yanı sıra cinsel taciz suçunu oluşturan fiiller de işlenmektedir.

Yargıtay 14. Ceza Dairesi, failin mağdura karşı önce cinsel taciz suçunu, birkaç gün sonra da, cinsel saldırı suçunu işlediği olayda, **zincirleme suç** hükümlerine göre değil, hem cinsel taciz hem de cinsel saldırı suçlarından dolayı **gerçek ictima** hükümlerine göre cezaya hükmedilmesi gerektiği yönünde içtihatla bulunmuştur (14. CD, **7.12.2017**, E. 2015/218, K. 2017/6281)².

A'nın, B'ye müteaddit defa telefon ederek cinsel taciz teşkil eden sözler sarf etmesi, B'nin bu fiiller karşısındaki rahatsızlığını beyan etmesi üzerine, hakaret içeren sözlerle karşılık vermesi halinde, hem **zincirleme** şekilde **cinsel taciz** ve hem de **hakaret** suçunu işlemekten dolayı **gerçek ictima** hükümlerine cezalandırılması gerekmektedir (Bkz. 14. CD, **4.6.2012**, E. 2012/4999, K. 2012/6324; aynı Daire, **18.4.2012**, E. 2012/4138, K. 2012/4553).

Keza, A'nın, B'ye müteaddit defa cinsel tacizde bulunması, B'nin bu fiiller karşısındaki rahatsızlığını beyan etmesi üzerine, tehdit içeren sözlerle karşılık vermesi halinde, hem **zincirleme** şekilde **cinsel taciz** ve hem de **tehdit** suçunu işlemekten dolayı **gerçek ictima** hükümlerine cezalandırılması gerekmektedir (Bkz. 4. CD, **16.3.2015**, E. 2014/35860, K. 2015/24621).

IV. On beş yaşını tamamlamış olan çocuğa karşı fiziki temas olmadan gerçekleştirilen cinsel davranışlar, cinsel taciz suçunu oluşturmaktadır (14. CD, **21.9.2017**, E. 2017/2253, K. 2017/4149).

² "... sanığın mağdureyi omzundan çekerek öpmeye çalışmak şeklinde gerçekleşen eyleminin 28.06.2014 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 6545 sayılı Kanunla değişik 5237 sayılı TCK'nın [103/1. maddesi](#) 2. cümlesindeki sarkıntılık düzeyinde kalan basit **cinsel istismar** suçunu oluşturduğu, mağdureyi telefonla araması, "size tecavüz edeceğiz" ve başka bir gün de parkta oturan mağdurenin yanına gidip "çok güzelsin" şeklindeki bedensel temas içermeyen eylemlerinin ise TCK'nın 105. maddesindeki zincirleme şekilde **cinsel taciz** suçunu oluşturduğu" kabul edilmelidir: 14. CD, **22.9.2014**, E. 2012/13556, K. 2014/10229.

Ancak, bazı kararlarda, yaşıyla ilgili olarak herhangi bir ayırım ve sınırlama yapılmaksızın, çocuğa karşı fiziki temas olmadan gerçekleştirilen cinsel davranışların, çocuğun cinsel istismarı suçunu değil, cinsel taciz suçunu oluşturduğu kabul edilmiştir (14. CD, **22.3.2016**, E. 2014/3380, K. 2016/2793; aynı Daire, **22.3.2016**, E. 2016/1675, K. 2016/2815; aynı Daire, **27.9.2013**, E. 2011/13778, K. 2013/9801).

V. Cinsel arzularının tatminine yönelik herhangi bir davranışta bulunmadığı halde, A'nın B'ye duygusal ilgisini ifade etmesi ve bu sebeple B'nin rahatsızlık duyduğunu beyan etmesine rağmen, A'nın fiillerine devam etmesi, cinsel taciz suçunu oluşturmaktadır (14. CD, **8.6.2017**, E. 2017/2370, K. 2017/3206; aynı Daire, **6.3.2017**, E. 2015/28491, K. 2017/2359).

Kişinin karşı cinsten muhatabına duygusal ilgisini telefonla, elektronik mesajla beyan etmeye muhatabın bundan rahatsızlık duymasına rağmen ısrarla devam etmesi halinde, hem **kişilerin huzur ve sükununu bozma** suçunun (TCK, m. 123) hem de **cinsel taciz** suçunun olduğu kabul edilmektedir. Ancak, bu durumda **farklı neviden fikri içtima** (TCK, m. 44) hükümleri uygulanarak, sadece daha ağır cezayı gerektiren **cinsel taciz** suçundan dolayı cezaya hükmedilmesi gerekmektedir (14. CD, **30.6.2015**, E. 2013/8229, K. 2015/7847)³.

VI. Fiziki temas olmadan gerçekleştirilen cinsel davranışlara, failin cinsel organını mağdura göstermesi, failin kendi vücudu üzerinde cinsel arzuların tatmini amacına yönelik bazı davranışlarda bulunması, mağdurun soyunmasını sağlama, mağdurun kendi vücudu üzerinde cinsel arzuların tatmini amacına yönelik bazı davranışlarda bulunmasını sağlama, mağdura müstehcen ürünleri gösterme, dinletme gibi fiiller, örnek olarak gösterilebilir.

VII. Cinsel taciz ve tehdit. Cinsel taciz suçunun işlenebilmesi için, cebir, tehdit veya hileye gerek bulunmamaktadır. Başka bir ifadeyle, cebir, tehdit ve hile, cinsel taciz suçunun ne temel şekline ilişkin ne de nitelikli unsurudur. Ancak, bazı durumlarda, tehdit kullanılarak kişiye cinsel tacizde bulunulabilir. Örneğin tehdit edilerek veya şantaj yapılarak, mağdurun soyunması sağlanabilir veya mağdurun kendi vücudu üzerinde cinsel arzuların tatmini amacına yönelik bazı davranışlarda bulunmasını sağlanabilir.

³ "... sokakta yürümekte olan mağdureye, inşaatın camından el sallayarak gel işareti yapıp cinsel organını göstermek" biçimindeki eylemin belli bir kişiyi hedef alması sebebiyle TCK'nın 105. maddesinde düzenlenen **cinsel taciz** ve bu eylemi aleni olarak gerçekleştirmesi nedeniyle, aynı Kanunun 225. maddesinde öngörülen alenen **hayasızca harekette** bulunma suçlarını oluşturduğu; tek eylemle birden fazla suçun oluşmasına yol açması sebebiyle sanık hakkında TCK'nın 44. maddesi uyarınca **fikri içtima** kuralları gereğince bu suçlara dair en ağır cezayı öngören 5237 sayılı TCK'nın 105. maddesinin uygulanması gerektiği ve cezanın belirlenmesi esnasında da 225. maddedeki cezanın alt sınırının 105. maddedeki cezanın alt sınırında daha fazla olması karşısında, hakkaniyet gereği 105. maddeyle belirlenen cezanın 225. maddede öngörülen cezanın alt sınırından daha az olmayacağı da gözetilerek, suç vasfında yanılıya düşülerek cinsel taciz suçundan mahkumiyeti yerine, yazılı şekilde hayasızca harekette bulunma suçundan karar verilmesi kanuna aykırıdır: 14. CD, **14.1.2014**, E. 2012/15767, K. 2014/156 . Ayrıca bkz. aynı Daire, **16.12.2013**, E. 2012/873, K. 2013/13300.

Bu gibi durumlarda failin hem **tehdit** veya **şantaj** suçundan hem de **cinsel taciz** suçundan dolayı **gerçek içtima** hükümlerine göre cezalandırılması yoluna gidilmesi gerekir⁴.

VIII. Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin **28.6.2011** tarihli ve E. 2011/3866 K. 2011/5015 sayılı Kararına konu teşkil eden olayda; S, mağdur İ'ye karşı müteaddit defa ağzına organ sokmak suretiyle cinsel istismarda bulunur; üvey kızı mağdure E'yi ise, porno film izlemeye zorlar ve keza, İ'ye karşı gerçekleştirdiği cinsel içerikli eylemlerini E'nin zorla seyretmesini ve görmesini sağlar.

İlk derece mahkemesi bu olayda herhangi bir değerlendirme ve ayırım yapmadan, genel bir şekilde, S'nin **cinsel taciz** suçunu işlediğini kabul ederek, hakkında bu suçtan dolayı **zincirleme suç** hükümlerini de uygulayarak mahkumiyet hükmü tesis etmiştir.

Yargıtay 5. Ceza Dairesi de, ilk derece mahkemesinin bu olayda **cinsel taciz** suçunun oluştuğu yönündeki kabulünü yerinde görmüş; ancak, S'nin bu suçu üvey kızı E'ye karşı "*aile içi ilişkinin sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle*" işlemesi (TCK, m. 105, f. 2, bent b) dolayısıyla **cezada yapılan artırmanın** -hükümlerin karıştırılması sebebiyle- "**fazla**" olduğu ve keza, olayda zincirleme suç hükümlerinin uygulanmasında sorun bulunduğu değerlendirmesinde bulunularak, bozma kararı verilmiştir.

Yargıtay 5. Ceza Dairesinin söz konusu kararı, verildiği tarih itibarıyla, Türk Ceza Kanununun cinsel suçlar konusundaki düzenlemelerinden habersiz olduğunun açık bir göstergesidir.

Oysa bu olayda cinsel taciz suçu değil, birden fazla kişiye karşı **çocuğun cinsel istismarı suçları** işlenmiştir. Bu olayda işlenen suçlar sırasıyla şunlardır:

Bu olayda işlenen **birinci suç**, S'nin İ'ye karşı işlediği **çocuğun cinsel istismarı** suçudur. Bu suç, vücuda organ sokmak suretiyle işlenmiştir. Bu itibarla **temel cezayı** TCK, m. 103 f. 2 hükümlerine göre belirlemek gerekir.

Kararda, S'nin İ'ye karşı cebir veya tehdit uyguladığına dair bir açıklık bulunmamaktadır. Keza Kararda İ'nin yaşı konusunda da bir açıklık bulunmamaktadır. Bu durumda S'nin sorumluluğu bağlamında İ'nin on beş yaşını tamamlamış olup olmamasına göre bir ayırım yaparak değerlendirme yapmak gerekir.

İ, on beş yaşını tamamlamamış ise, cebir veya tehdit uygulanması, bu suçun **nitelikli unsurunu** oluşturur (TCK, m. 103, f. 4). Bu nedenle, TCK, m. 103, f. 2 hükümlerine göre belirlenen temel cezayı, yarı oranında artırmak gerekir.

İ, on beş yaşını tamamlamış çocuk ise, cinsel istismar suçunun oluşabilmesi için, cinsel davranışların bu kişiye karşı "*cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak*" gerçekleştirilmesi gerekir (TCK, m. 103, f. 1, bent b). Başka bir ifadeyle, on beş yaşını tamamlamış çocuğa karşı cinsel istismar suçu bakımından cebir ve tehdit, **seçimlik hareketler**

⁴ Ancak 14. Ceza Dairesi bir kararında, bu durumda sadece cinsel taciz suçundan dolayı hüküm kurulması yönünde içtihatla bulunmuştur (14. CD, **22.3.2016**, E. 2014/3380, K. 2016/2793).

olarak, **temel unsur** mahiyeti taşımaktadır. Bu durumda cebir veya tehdit uygulanması dolayısıyla cezada artırım yapılamaz.

Karara konu teşkil eden olayda işlenen **ikinci suç**, S'nin E'ye karşı işlediği **çocuğun cinsel istismarı** suçudur.

S, üvey kızı E'yi porno film izlemeye **zorlamıştır**. Bu durum S'nin E'ye karşı **cebir** veya **tehdit** uyguladığını göstermektedir. Karar metninde E'nin yaşı konusunda da bir açıklık bulunmamaktadır. On beş yaşını doldurmuş çocuk olsa bile, E'ye karşı üvey babası S tarafından fiziki temas olmadan ve fakat cebir veya tehdit kullanılarak gerçekleştirilen bu cinsel davranışların, **çocuğun cinsel istismarı** suçunu oluşturduğunu kabul etmek gerekir. Çocuğa zor kullanılarak porno film izlettirilmesi fiiliyle işlenen cinsel istismar suçundan dolayı TCK, m. 103, f. 1 hükümlerine göre **temel cezaya** hükmetmek gerekir.

E, S'nin **üvey kızıdır**. Nitelikli unsur. Bu nedenle, birinci fıkraya göre belirlenen temel ceza yarı oranında artırılacaktır (TCK, m. 103, f. 3, bent c).

Belirttiğimiz gibi, Karar metninde E'nin yaşı konusunda bir açıklık bulunmamaktadır. Bu durumda S'nin sorumluluğu bağlamında E'nin on beş yaşını tamamlamış olup olmamasına göre bir ayırım yaparak değerlendirme yapmak gerekir.

E, on beş yaşını tamamlamamış ise, cebir veya tehdit uygulanması, bu suçun **nitelikli unsurunu** oluşturur (TCK, m. 103, f. 4). Bu nedenle, TCK, m. 103, f. 1 ve 3. hükümlerine göre belirlenen cezayı, tekrar yarı oranında artırmak gerekir.

E, on beş yaşını tamamlamış çocuk ise, cinsel istismar suçun oluşabilmesi için, cinsel davranışın bu çocuğa karşı "*cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak*" gerçekleştirilmesi gerekir (TCK, m. 103, f. 1, bent b). Başka bir ifadeyle, on beş yaşını tamamlamış çocuğa karşı cinsel istismar suçu bakımından cebir ve tehdit, **seçimlik hareketler** olarak, **temel unsur** mahiyeti taşımaktadır. Bu durumda cebir veya tehdit uygulanması dolayısıyla cezada artırım yapılamaz.

Karara konu teşkil eden olayda işlenen **üçüncü suç**, S'nin E'ye karşı işlediği **çocuğun cinsel istismarı** suçudur.

S, İ'ye karşı işlediği cinsel istismar fiillerini zor kullanarak üvey kızı E'nin izlemesini sağlamıştır. Bu suretle S, ayrıca **E'ye karşı**, fiziki temasla cinsel davranış gerçekleştirilmesine de, **çocuğun cinsel istismarı** suçunu işlemiştir. Bu durumda da söz konusu suç sebebiyle **temel cezayı** TCK, m. 103 f. 1 hükümlerine göre belirlemek gerekir.

İkinci suçla ilgili olarak yaptığımız açıklamalar, bu üçüncü suç bakımından da geçerlidir.

S tarafından İ'ye karşı bu cinsel istismar fiilleri, müteaddit defa işlenmiştir. Aynı suç işleme kararı cümlesinden olarak işlenmiş olan bu fiiller dolayısıyla **zincirleme suç** (TCK, m. 43, f. 1) hükümlerini uygulamak gerekir.

S tarafından E'ye karşı bu cinsel istismar fiilleri, müteaddit defa işlenmiştir. Aynı suç işleme kararı cümlesinden olarak işlenmiş olan bu fiiller dolayısıyla da **zincirleme suç** (TCK, m. 43, f. 1) hükümlerini uygulamak gerekir.

S, İ'ye karşı işlediği cinsel istismar fiillerini üvey kızı E'nin seyretmesini sağlamıştır. Böylece, hukuki anlamda bir fiil ile aynı suç (cinsel istismar suçu) birden fazla kişiye karşı işlenmiştir.

Bu durumda **aynı neviden fikri içtima** (TCK, m. 43, f. 2) hükümleri uygulanarak, S'ye bu suçtan dolayı bir ceza verilip bu cezanın TCK, m. 43, f. 1 de belirtilen oranlar arasında ("*dörtte birinden dörtte üçüne kadar*") artırılması gerekir.

Ancak, S bu iki mağdura birbirinden bağımsız olarak da cinsel istismar fiillerini işlemiştir. Bu nedenle, **söz konusu olayda**, aynı neviden fikri içtima hükümlerini uygulamadan, **her iki mağdur bakımından ayrı ayrı cinsel istismar suçlarından dolayı cezaya hükmedip, bu cezaların her birinin zincirleme suç hükümlerine göre artırılması gerekir (gerçek içtima).**